

Ніколенко Ярослав Олександрович,
студент III курсу юридичного факультету
Науковий керівник – к.ю.н., доцент Орлова О.О.
*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА ЯК ОДИН ІЗ ЧИННИКІВ РОЗБУДОВИ ДЕМОКРАТИЧНОГО СУСПІЛЬСТВА

У сучасному світі майже кожна людина зіштовхувалась з проблемами, деякими розбіжностями між ними, які потребують того чи іншого вирішення юридичним шляхом. Деякі звертаються до суду, інші до приватних нотаріусів, але і в тому, і в іншому випадку потрібні кошти задля здійснення правової допомоги. Тому, в наш час існують такі державні організації, які надають безоплатну правову допомогу і тим самим допомагають людям як з вирішенням питань, так і зі збереженням їх фінансового положення, адже не кожна людина має кошти на адвоката у суді. В нашій країні влада гарантує право на безоплатну допомогу кожному, хто її потребує. Воно закріплено Конституцією України і Закону України «Про безоплатну правову допомогу» та іншими законами і підзаконними актами. Право на безоплатну правову допомогу несе вагомий внесок для розбудови демократичної держави, так як, правління такої держави будується на народовладді, а право на безоплатну допомогу надає можливість суспільству за державні кошти реалізовувати та бути обізнаним в своїх правах. Тому дане питання потребує детального дослідження.

Надання безоплатної правової допомоги набуло реальної основи після прийняття ЗУ «Про безоплатну правову допомогу», який містить положення та особливості її реалізації. Згідно цього закону безоплатну допомогу поділяють на первинну та вторинну.

Безоплатна первинна правова допомога - вид державної гарантії, що полягає в інформуванні особи про її права і свободи, порядок їх реалізації, відновлення у випадку їх порушення та порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб [1]. Таку допомогу повинні надавати органи виконавчої влади і органи місцевого самоврядування. Ця юридична допомога базується на наданні консультації особам, створення документів правового характеру, інформування щодо їх можливості звернення до вторинної правової допомоги та інше.

Безоплатна вторинна правова допомога - вид державної гарантії, що полягає у створенні рівних можливостей для доступу осіб до правосуддя [1]. Вона полягає в процесуальному забезпеченні тих послуг, які покладені на безоплатну первинну правову допомогу, а саме безпосереднє представництво інтересів та захист осіб які звернулися за правовою допомогою в державних установах. Слід зазначити, що в нашій державі право на безоплатну вторинну

допомогу надається тільки певним категоріям осіб, які зазначені в ЗУ «Про безоплатну правову допомогу».

Головним завданням безоплатної правової допомоги є захист прав шляхом забезпечення та можливості доступу до інформації і можливість представляти інтереси соціально вразливих груп населення.

Державна політика у сфері надання безоплатної правової допомоги ґрунтується на таких принципах: 1) верховенством права; 2) законність; 3) доступність безоплатної правової допомоги; 4) забезпечення якості безоплатної правової допомоги; 5) гарантоване державне фінансування (ст. 5 Закону) [1]. За допомогою цих принципів формується вирішення правових питань, які стосуються особи, що прийшла для отримання відповіді на свою проблему.

Право на безоплатну допомогу в нашій країні є досить розвиненим і людям необхідно інформувати про можливість користування такою правовою допомогою, задля реалізації своїх особистих прав. Завданням влади є розповсюдження інформації про безоплатну правову допомогу серед суспільства, тим самим показуючи, що держава забезпечує та піклується про осіб, які не мають фінансової можливості, але потребують правової допомоги для вирішення спірних питань, а також для розуміння та використання своїх конституційних прав.

Бібліографічні посилання:

1. Про безоплатну правову допомогу : Закон України № 3460-VI від 2 червня 2011 року. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2011. № 51. Ст. 577.